

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM DĚTSKÉHO DOMOVA

ŠKOLNÍ ROK 2025/2026

TÉMA:

„Já a my – se společně rozvíjíme“

(Zvolené téma bude cílem a nedílnou součástí výchovné, vzdělávací a sociální práce věnované dětem s ohledem na jejich věk a individuální výchovné, vzdělávací a sociální potřeby.)

Zpracovala:

Mgr. Lucie Škarpová, ředitelka školského zařízení

Bc. Jana Maderová, zástupce ředitele pro pedagogický úsek

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253

příspěvková organizace

OBSAH:

A. ÚDAJE O IDENTIFIKACI ZAŘÍZENÍ

B. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

C. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

D. FORMY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

E. MODULY VZDĚLÁVÁNÍ PRO JEDNOTLIVÉ OBLASTI

F. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

G SOCIÁLNÍ UČENÍ

H. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

CH. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

J. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

K. BOZP

L. AUTOEVAULACE

Závěr

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

A. ÚDAJE O IDENTIFIKACI ZAŘÍZENÍ

Název:	Dětský domov a Školní jídelna, Lichnov 253, příspěvková organizace
IZO:	Dětský domov – 600 031 101
Sídlo:	Lichnov 253, 793 15 Lichnov (u Bruntálu)
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO:	00852732
Webové stránky:	www.ddlichnov.cz
Datová schránka:	8akgnpg
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, 28 října 2771/117, 702 10 Ostrava
IČO:	70890692
Ředitelka zařízení:	Mgr. Lucie Škarpová
Mobil:	733 197 282
Pevná linka:	554 129 129
Email:	reditel@ddlichnov.cz

Součásti zařízení:

Dětský domov, kapacita 32 lůžek	IZO: 102 832 854
Školní jídelna, kapacita 70 stravovaných, cílová kapacita-80 jídel	IZO: 102 868 492

Kontakty

Zástupce ředitele (statutárního orgánu):	Ivana Jakubíková	774 337 261
Zástupce ředitele pro pedagogický úsek:	Bc. Jana Maderová	774 677 373
Vedoucí školní jídelny:	Ivana Gesierichová	739 220 508
Hlavní účetní, ekonom:	Lucie Májová	554 643 129

Provoz zařízení: Celoroční

V době prázdnin je v dětském domově specifický provoz. Při poklesu počtu dětí se rodinné skupiny slučují.

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

B. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Charakteristika zařízení, jednotlivých součástí a jejich úkoly

Hlavním účelem zařízení, dle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů v platném znění, **je zajišťovat nezaopatřeným dětem a osobám**, které nemají závažné poruchy chování, **náhradní výchovnou péči** v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání.

Zařízení spolupracuje s rodinou dítěte a poskytuje jí pomoc při záležitostech týkajících se dítěte. Dále poskytuje podporu při přechodu dítěte do jeho původního rodinného prostředí nebo jeho přemístění do náhradní rodinné péče.

Zařízení spolupracuje s orgány sociálně-právní ochrany dětí v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte.

Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které **nemají** závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí dětského domova. Péče zajišťovaná dětskými domovy probíhá způsobem, který se v nejvyšší možné míře podobá **běžnému rodinnému životu**. Pokud je to možné, péče zajišťovaná dětskými domovy probíhá v samostatných rodinných skupinách v bytech v bytových domech anebo v rodinných domech v běžné zástavbě. Je kladen důraz na **nejvyšší** možné začlenění dětí do společnosti.

Dětský domov a školní jídelna, Lichnov 253 je zařízením pro výkon ústavní výchovy, v němž musí být zajištěno **základní právo každého dítěte** na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána.

Zařízení může v souladu s uvedeným zákonem poskytovat péči:

- dětem s nařízenou ústavní výchovou ve věku od 4 do 18 let
- dětem, u nichž bylo nařízeno předběžné opatření
- zletilým nezaopatřeným, jež mají s DD a ŠJ uzavřenou Smlouvu o setrvání zletilého v péči Dětského domova a Školní jídelny Lichnov 253, do ukončení soustavné přípravy na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let
- zletilé nezaopatřené osobě na základě smlouvy uzavřené mezi nezaopatřenou osobou a zařízením nejpozději do 1 roku od ukončení ústavní výchovy, nejdéle však do věku 26 let

Poskytovaná péče se vztahuje i na:

- děti, které nejsou občany České republiky a splňují podmínky stanovené zvláštním zákonem o sociálně-právní ochraně dětí
- děti s mentálním, tělesným, smyslovým postižením s vadami řeči, případně s více vadami, pokud stupeň postižení neodpovídá jejich umístění do zařízení sociálních služeb nebo do specializovaného zdravotnického zařízení nezletilé matky spolu s jejich dětmi

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 **příspěvková organizace**

Dětem umístěným v zařízení je poskytováno plné přímé zaopatření, a to:

- stravování, ubytování a ošacení
- učební potřeby a pomůcky
- úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělávání
- úhrada nákladů na zdravotní služby, léčiva a zdravotnické prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud nebyly zdravotní služby vyžádány zákonnými zástupci dítěte
- kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých ze zařízení úhrada nákladů na dopravu do sídla školy

Dětem umístěným v zařízení mohou být dále hrazeny:

- potřeby pro využití volného času a rekreaci
- náklady na kulturní, uměleckou, sportovní a oddechovou činnost
- náklady na soutěžní akce, rekreace
- náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu

Dětem umístěným v zařízení je věnována komplexní výchovně vzdělávací péče soustředěná do tří oblastí – úkolů (výchovné, vzdělávací, sociální):

- příprava na vyučování – předpoklad přípravy na povolání a s tím související schopnosti obstát na „trhu práce“
- příprava na samostatný život po ukončení pobytu v zařízení – tréninkový byt
- účelné využívání volného času zejména formou rozvoje zájmových aktivit

Statutárním orgánem zařízení je ředitelka, která řídí zařízení, plní povinnosti vedoucího organizace a další úkoly vyplývající z obecně závazných právních předpisů.

Dětský domov – Kapacita zařízení je max. 32 dětí.

IZO: 102 832 854

DD má kapacitu 32 dětí, jsou zde čtyři (zcela samostatné) rodinné skupiny, které tvoří nejméně 6 a nejvíce 8 dětí. Sourozenci se zařazují do jedné rodinné skupiny; výjimečně je možné zařadit je do různých rodinných skupin, zejména z výchovných důvodů (doporučení odborného lékaře).

Školní jídelna – Kapacita 70–80 jídel

IZO: 102 868 492

Školní jídelna je nedílnou součástí DD a zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců.

Místo poskytovaného vzdělávání a školských služeb:

Lichnov 253, 793 15 Lichnov

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

C. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Dětský domov funguje v režimu nepřetržitého provozu. V rámci organizace výchovných činností mají děti vytvořeny vhodné prostorové podmínky, vnitřní vybavení i materiální podmínky, mají zajištěno stravování a celodenní péče je zabezpečena podobně jako v rodině.

Základním a hlavním cílem naší práce je poskytování komplexní péče a výchovy dítěte po dobu jeho pobytu v dětském domově. Usilujeme o harmonický rozvoj osobnosti každého dítěte a o důslednou a systematickou přípravu na jeho budoucí samostatný a plnohodnotný život ve společnosti.

Z tohoto obecně formulovaného výchovného cíle dále vycházíme při stanovování konkrétních dílčích výchovných cílů a metod práce. Tyto cíle a metody jsou následně rozpracovány do měsíčních a týdenních plánů jednotlivých rodinných skupin.

Rozvojovým cílem pro školní rok 2025/2026 jsou aktivity zaměřené na téma roku:

„... JÁ A MY SE SPOLEČNĚ ROZVÍJÍME“

Aktivity v jednotlivých oblastech výchovy

Enviromentální výchova

Cílem je podpořit vztah dětí k přírodě, rozvíjet ekologické myšlení a odpovědnost za životní prostředí.

- úklid okolí dětského domova a přírody, třídění odpadu a péče o rostliny, tematické výlety do přírody, ekologické programy, účast na Dni Země, spolupráce s ekologickými organizacemi

Rodinná výchova

Zaměřena na posilování rodinných hodnot, mezilidských vztahů a přípravu dětí na život v rodině.

- simulace rodinného soužití v rámci rodinných skupin
- vedení k odpovědnosti, spolupráci a empatii, společné vaření, stolování a péče o domácnost

Mravní výchova

Cílem je formovat morální hodnoty, postoje a zodpovědnost.

- vedení k dodržování pravidel, slušnému chování a respektu
- diskuse o morálních dilematech, činnost v rámci dobrovolnictví a pomoc druhým

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Výchova k humanismu

Podpora rozvoje lidskosti, solidarity a úcty ke všem lidem bez rozdílu.

- rozhovory o lidských právech, rovnosti a spravedlnosti, podpora vzájemné tolerance a pomoci slabším, aktivity na podporu empatie a soucitu

Estetická a umělecká výchova

Rozvoj smyslu pro krásu, tvořivost a umělecké cítění.

- výtvarné, hudební a dramatické dílny, návštěvy divadel, galerií, koncertů, kulturní akce

Pracovní výchova

Vedení dětí k pracovním návykům, odpovědnosti a samostatnosti.

- úklid a čistota osobního prostoru a společných prostor zařízení, zapojení do péče o zahradu, zvířata, drobné opravy, vaření a další praktické činnosti

Tělesná výchova

Podpora zdravého životního stylu, fyzická kondice a sportovní aktivity.

- pravidelný pohyb a sportovní činnosti, účast na sportovních soutěžích a turnajích, výlety, plavání, turistika, letní tábory apod.

Multikulturní výchova

Osvojování tradic a zvyků, různé kultury a náboženství, rozvíjí toleranci.

- tematické dny věnované jiným kulturám, práce s příběhy a filmy z různých částí světa, diskuze o rozdílnostech a toleranci

Integrovaná výchova

Propojení různých výchovných oblastí do celkového rozvoje osobnosti dítěte.

- tematické týdny (např. zdravý životní styl, ochrana přírody, společné výstupy a prezentace)

Globální výchova

Porozumění světu, podpora kritického myšlení.

- diskuse o globálních problémech (klima, chudoba, migrace), sledování aktuálního dění a jeho reflexe, zapojení do mezinárodních projektů

Výchova k rodičovství

Příprava dětí na budoucí roli rodičů, učí je zodpovědnosti a péči o druhé, rodičovské kompetence.

- besedy o rodině a rodičovství, péče o mladší děti, nácvik každodenních činností, modelové situace

Dílní cíle jsou:

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 **příspěvková organizace**

- samostatnost dětí v osobním životě
- schopnost dokončit vzdělání – hlavní předpoklad budoucího uplatnění se na trhu práce...
- schopnost využít nabytých znalostí, vědomostí a poznatků, v praxi
- schopnost mít pracovní návyky
- schopnost autoregulace a sebeovládání,
- schopnost být emocionálně vyrovnaná/ý
- schopnost mít pozitivní náhled na život, pozitivní myšlení
- schopnost aktivně se zapojit do společenského života

Obecné cíle vzdělávání

Sledují zejména:

- Další rozvoj osobnosti člověka, jeho poznávací, sociální, mravní a duchovní hodnoty.
- Napomáhání získání všeobecného a odborného vzdělání.
- Pochopení a uplatňování zásady demokracie, právního státu, lidských práv a svobod.
- Společně s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost.
- Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti.
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě člověka.
- Poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, chápání a osvojování zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním i mezinárodním měřítku.
- Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně, vycházející ze zásady trvale udržitelného rozvoje, bezpečnosti a ochrany zdraví.

Hlavní cíle výchovné a vzdělávací práce s dětmi, jsou především ve vztahu ke:

- své rodině (ať již k biologické či náhradní), k lásce k ní a k domovu
- k sobě samému (rozvoj sebeobsluhy dítěte, pěstování hygienických návyků, naučit se tolerantnosti navzájem, k individuálním a etnickým odlišnostem, přijímat zodpovědnost za vlastní postoje, rozvoj komunikačních dovedností, slovní zásoby...)
- společnosti (rozvíjet slušné a ohleduplné chování ke svým kamarádům, spolužákům a dospělým, umět žít v kolektivu, umět řešit problémy a dokázat si s nimi poradit, učit děti rozvíjet a chránit fyzické, duševní, duchovní a sociální zdraví a být za ně odpovědný)

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

D. FORMY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Vzdělávání dětí v dětském domově probíhá **komplexně** a **systematicky**, a to nejen v rámci školní docházky, ale také prostřednictvím každodenní výchovné činnosti. Cílem je rozvoj klíčových kompetencí, podpora samostatnosti, zodpovědnosti a příprava dětí na praktický život mimo ústavní péči.

Specifickou formu představuje **didakticky cílená činnost**, při níž vychovatel naplňuje spolu s dítětem konkrétní vzdělávací cíle. Vzdělávací proces je založen na **záměrném i spontánním učení**, které podporuje aktivní zapojení dítěte.

Učení stavíme na:

- **smyslovém vnímání a prožitku,**
- **interaktivních metodách práce,**
- **individuálním přístupem i skupinové spolupráci.**

Vzdělávací činnost v dětském domově probíhá v různých formách, které respektují individuální potřeby dětí, jejich schopnosti a aktuální vzdělávací situaci. Cílem je podpora školní úspěšnosti, rozvoj osobnosti a příprava na praktický život.

Využíváme tyto formy vzdělávání:

a) individuální vzdělávání

Probíhá formou osobního vedení dítěte vychovatelem nebo jiným odborným pracovníkem.

- přípravu na vyučování (domácí úkoly, opakování učiva), sebevzdělávání a rozvoj individuálních zájmů

b) skupinové vzdělávání

V této formě probíhají aktivity zaměřené na rozvoji vědomostí, dovedností a postojů v kolektivu.

- **besedy a diskuze** na aktuální témata (např. bezpečnost, zdravý životní styl, vztahy)
- **přednášky** s odborníky (např. policie, psycholog, pracovník OSPOD)
- **kurzy a výcviky** (např. finanční gramotnost, první pomoc, sociální dovednosti)
- **exkurze a výlety** (návštěvy muzeí, firem, historických památek)
- **tematické programy** v rámci projektových dní či týdnů

c) alternativní formy vzdělávání

Reakce na aktuální potřeby nebo mimořádné situace.

- **on-line výuku** prostřednictvím školních systémů nebo výukových platforem
- **digitální samostudium** (video, e-learning, interaktivní učebnice)
- **kombinované formy vzdělávání**, kdy je dítě částečně přítomné ve škole a částečně studuje z domova

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

E. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah vzdělávání v zařízení musí být v souladu s:

- Ročním plánem výchovně vzdělávací činnosti (VVČ),
- Školním vzdělávacím programem (ŠVP),
- Plánem sociálního učení,
- a **tématem školního roku** stanoveným vedením zařízení.

Cíle a východiska – nedílnou součástí plnohodnotného rozvoje každého dítěte je **smysluplná činnost**, která má nezastupitelný význam také v **prevenci rizikového chování**.

Důraz je kladen – aktivitu, tvořivost a pestrost činností, seberealizaci dětí, zmírnění dopadů individuálních omezení, podporu zdravého životního stylu (tělesného, duševního, emocionálního, mravně volního).

Velký význam mají **zájmové kroužky a aktivity**, které rozvíjejí schopnosti a dovednosti dětí v různých oblastech – výtvarné, hudební, taneční, sportovní, společenské, pracovní-technické a další specifické oblasti dle individuálních zájmů a talentů dětí.

Výchovné činnosti jsou realizovány ve čtyřech rodinných skupinách individuální i skupinovou formou, přičemž se vychází z **programu rozvoje osobnosti** každého dítěte, který individuálně zpracovávají vychovatelé.

Program rozvoje osobnosti dítěte (PROD)

Pedagog zařazený do rodinné skupiny (RS) vypracovává s každým dítětem **Program rozvoje osobnosti (dále jen PROD)**. Tento dokument je dále pravidelně **aktualizován kmenovým pedagogem** dítěte, **konzultován** s dítětem, **pololetně písemně vyhodnocován** a průběžně **sledován** a **revidován vedením dětského domova**. **Jednou ročně** podléhá **kontrole** a **přezkoumání koordinátorem diagnostického ústavu**.

Typy vzdělávacích činností v DD a ŠJ Lichnov 253:

Pravidelná činnost

Je dána dle denního režimu stanoveného **Vnitřním řádem dětského domova**. Drobné odchylky jsou přípustné v závislosti na složení jednotlivých rodinných skupin, individuálních potřebách dětí a vzájemné domluvě s nimi.

Příležitostná činnost

Jedná se o jednorázové nebo nepravidelně se opakující aktivity.

- besedy a besídky, výlety a exkurze, workshopy, vernisáže, různé soutěže

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Spontánní činnost

Nabídka spontánních aktivit probíhá průběžně.

- klidové činnosti po obědě, volné hry při pobytu venku po organizované části dne

Odpočinková činnost

- klidové činnosti, relaxace, aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž po školním vyučování

Příprava na vyučování

Podpora v oblasti vzdělávání.

- didaktické hry, tematické vycházky, dalších aktivity – které upevňují a rozšiřují znalosti získané ve škole

Pobyťová činnost

Aktivní odpočinek přizpůsobený místu pobytu.

- řízené aktivity a činnosti, spontánní činnosti

Další činnosti

- spolupráce s rodiči, školou a dalšími institucemi, podpora integrovaných a okludovaných dětí, plánované výchovné, vzdělávací a volnočasové aktivity.

Zájmová činnost

Zájmová činnost tvoří důležitou součást výchovně-vzdělávací práce a významně přispívá k **celkovému rozvoji osobnosti dítěte**.

Důraz je kladen na:

- **aktivní a rozmanitou činnost**, která dětem umožňuje seberealizaci
- **zmírňování dopadů jejich handicapů**
- **posilování zdravého životního stylu** – nejen z hlediska tělesné zdatnosti, ale především v rovině **psychické a mravně-volní**

Přednostně jsou podporovány zájmové kroužky s externími lektory, neboť umožňují dětem přirozený kontakt s **intaktní společností**, čímž přispívají k jejich sociálnímu začleňování, rozvoji komunikačních dovedností a posilování sebedůvěry.

Pohybové aktivity mají nezastupitelnou roli v oblasti **psychické rovnováhy, emoční hygieny a sociální adaptace dětí**. Napomáhají také k posílení odolnosti, týmové spolupráce a pozitivního vztahu k pohybu jako součásti zdravého životního stylu.

Vzdělávání v rámci školského zařízení

Děti jsou vzdělávány v běžných základních, středních a odborných školách dle svých schopností a individuálních vzdělávacích potřeb.

Dětský domov zajišťuje:

- spolupráci se školami a pedagogy

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

- pomoc s domácími úkoly a přípravou na vyučování
- dohled nad docházkou a prospěchem
- individuální doučování v případě potřeby

Zážitkové a neformální vzdělávání

Vzdělávání probíhá i mimo školu, prostřednictvím různorodých aktivit, které přispívají k rozvoji osobnosti dítěte:

- tematické výlety, exkurze, návštěvy kulturních akcí, besedy, přednášky a workshopy, pobyty v přírodě, letní tábory, víkendové akce

Výchovně vzdělávací činnosti

Denní režim je obohacen o plánované a spontánní výchovné činnosti, které rozvíjejí dovednosti a podporují vzdělávání:

- řízené aktivity s didaktickým záměrem (např. finanční gramotnost, zdravý životní styl)
- každodenní zapojení dětí do běžných činností (vaření, úklid, nakupování)
- prožitkové a smyslové učení založené na praktických zkušenostech

Individuální vzdělávací podpora

S ohledem na různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí poskytujeme:

- individuální přístup a podporu dle osobních vzdělávacích plánů
- podpora při volbě školy, kariérním poradenství a přechodu do samostatného života
- práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami ve spolupráci s odborníky

Výchova k celoživotnímu učení

Vedeme děti k tomu, aby vnímaly vzdělávání jako součást života:

- motivace k samostatnému poznávání a hledání informací
- rozvoj schopnosti učit se z chyb a zkušeností
- utváření zájmu o knihy, média, techniku i řemesla

Zimní ozdravný pobyt – (zážitková pedagogika)

Přínos pro děti:

- z hlediska zdravotního-klimatoterapie, posílení imunitního systému, zdravý životní styl
- z hlediska pedagogického-stmelení kolektivu dětí jednotlivých RS se svým pedagogem
- z hlediska sociálního-změna prostředí, zlepšení sociálních kompetencí, zodpovědnost, plánování, organizování, zajištění.... a hlavně zlepšení komunikace, a to vše s ohledem na věk každého dítěte a jeho individuální schopnosti a dovednosti.

Letní ozdravný pobyt

Přínos dětem: viz. zimní ozdravný pobyt

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

F. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence představují funkční propojení **vybraných znalostí, dovedností, postojů a hodnot**, které jsou důležité jak pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti, tak i pro společnost a svět jako celek. **Rozvíjejí se v průběhu celého života, a to nejen ve škole.** Společně se základními gramotnostmi jsou hlavními kategoriemi kurikula na státní i školní úrovni.

Klíčová kompetence k učení (KKU)

Představuje schopnosti využívat takové metody a strategie, které vedou k efektivnímu učení, k organizování a plánování vlastního učení, ke kritickému myšlení, k důležitosti ověřování dat, seznamují žáka s nástroji pro efektivní učení i s důležitostí vlastní snahy, koncentrace a vůle pro učení se nových věcí. Klíčová kompetence podporuje motivaci převzít odpovědnost za vlastní učení i za rozvoj svého potenciálu, a to v celoživotní perspektivě. Umění se učit, smysl a cíl učení, celoživotní učení.

Klíčová kompetence komunikační (KKK)

Vede jedince k uvědomění si důležitosti komunikace a vybavuje ho takovými komunikačními schopnostmi, které mu umožní aktivní spolupráci s lidmi kolem něj.

Rozvoj této kompetence proto vede jednak ke schopnosti porozumět ostatním, jednak ke schopnosti srozumitelně a adekvátně vyjádřit své myšlenky, záměry, postoje či emoce prostřednictvím širokého spektra komunikačních strategií a výrazových prostředků. Mezi ty přitom v kontextu dnešního propojeného světa patří nejen prostředky mateřského jazyka, ale také jazyků cizích. Důraz je proto kladen také na rozvoj vícejazyčného repertoáru jedince, tedy jeho schopnosti mobilizovat všechny dostupné jazykové prostředky (mateřského, prvního i druhého cizího jazyka atd.) a dosáhnout komunikačního záměru i v situacích, při kterých mluvčí nesdílí společný jazyk. Konečně, v užším kontextu mluvené interakce patří pod komunikační kompetenci také schopnost patřičně usměrňovat vlastní vyjadřování s ohledem na průběžnou zpětnou vazbu poskytovanou komunikačním partnerem. Vyjadřování, porozumění, aktivní naslouchání, vícejazyčnost.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální (KOS)

Přináší do života jedince důraz na seberozvoj a vede k utváření a upevňování dobrých mezilidských vztahů, k empatickému a respektujícímu přístupu k ostatním lidem a k účinné spolupráci s ostatními. Formuje se především díky poznání sama sebe, vlastních silných i slabých stránek a díky práci na nich. Kompetence představuje sebereflexi jako klíčovou dovednost pro vlastní rozvoj i pro budování vztahů. Jedinec, který má tuto klíčovou

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

kompetenci rozvinutou, si bude vědom zodpovědnosti za vlastní všestrannou pohodu, za práci se svými silnými i slabými stránkami, za seberozvoj, sebereflexi i vztahy, které během života tvoří, či spolupráci při vzájemném učení. Kompetence vede k růstovému myšlení, ke snaze překonávat překážky a k psychické odolnosti jedince. Vlastní wellbeing, odolávání obtížným situacím, identita, empatie a porozumění druhým, budování a udržování zdravých vztahů.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti (KOB)

Kompetence rozvíjené v této oblasti umožňují člověku jednat jako zodpovědný občan a obyvatel obce, země, regionu a planety, a plnohodnotně se tak podílet na občanském životě a péči o udržitelnost světa. K tomu patří i schopnost hledat a poznávat výzvy současného světa, tak aby společnost a svět fungovaly lépe (prioritami je zaměření na posilování demokracie a udržitelnost). Tyto kompetence se formují prostřednictvím prožitku a zkušenosti (žáci se nejen učí o určité demokratické instituci, ale také ji navštíví; o možnostech podílení se na chodu školy či obce nejen diskutují, ale aktivně se ve škole a obci zapojují atd.). Zážitky a zkušenosti pak žáci reflektují s ohledem na to, co se během prožitku právě učí. Prakticky uplatňují některé znalosti, ale především dovednosti a průběžně rozvíjené postoje a uvědomované hodnoty. Učí se vycházet z komunitního, společenského a environmentálního kontextu (ve skupině či ve třídě, lokálně ve škole či komunitě, ale i globálně v širším světě). Respektující vztah k životu a světu, zohledňování propojenosti světa, směřování k udržitelné budoucnosti, odpovědné rozhodování a jednání, aktivní občanství, participace a zmocňování.

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní (KPP)

Představuje schopnosti jedince rozvíjet nápady, příležitosti a výzvy a vytvářet z nich nové hodnoty ve společenském, kulturním, environmentálním a ekonomickém kontextu, stejně jako hodnoty spojené s osobním růstem a kariérovým rozvojem. Tyto schopnosti vedou také k úspěšnému vyrovnávání se se změnami, nejistotou i případným neúspěchem v různých oblastech života a podporují adaptabilitu. Podstatou klíčové kompetence je činorodost zohledňující etické a environmentální principy, inovativnost, tvůrčí potenciál, vnímání problémů jako výzev, vnitřní motivace jedince k úsilí o svoji udržitelnou budoucnost v rodině, společnosti i profesním životě. Prioritou je praktická zkušenost jedince s plánováním a realizací aktivit či projektů. Nápady, příležitosti, výzvy, mobilizování zdrojů, realizace akcí, spolupráce a týmová práce.

Klíčové kompetence k řešení problémů (KRP)

Přináší schopnosti rozpoznat problém, který vyžaduje řešení, sbírat relevantní informace, provádět analýzu a hledat různá řešení s cílem dosáhnout optimálního výsledku, kriticky posuzovat různá řešení, vyhodnocovat je, vybírat nejlepší z nich a relevantně je obhajovat,

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

přemýšlet inovativně a přicházet s novými přístupy, vytvářet plán postupu řešení a následně ho provádět a zhodnocovat jeho účinnost. Klíčová kompetence přispívá k pochopení důležitosti vědeckých poznatků a kritické práci s nimi. Ukotvuje postoj jedince k problému jako k výzvě, a tím se úzce propojuje s klíčovou kompetencí k podnikavosti a pracovní. Řešení běžných problematických situací, kritické myšlení, badatelství, práce s informacemi.

Klíčová kompetence kulturní (KKT)

Rozvíjí u jedinců schopnost vnímat umění jako specifický způsob poznávání světa a vypovídání o něm, interpretovat a hodnotit různé kulturní a umělecké projevy a porozumět jejich významu a kontextu. Tím přispívá k rozvoji kulturního povědomí a respektu vůči kulturní a umělecké rozmanitosti. Zahrnuje schopnost komunikovat a vyjadřovat se různými uměleckými formami citlivě a adekvátně v různých kontextech a aktivně se podílet na kulturním dění ve škole i v okolí. Klíčová kompetence kulturní hraje významnou roli při rozvíjení tvůrčího myšlení, kreativity, kultivování kulturního dialogu a obohacování kulturního dědictví. Umění a kultura jako prostředek komunikace, kulturní a umělecké sebevyjadřování, kulturní identita a rozmanitost.

Klíčová kompetence digitální (KDI)

Představuje soubor znalostí, dovedností a postojů, které umožňují jedinci účelně, bezpečně a efektivně využívat digitální technologie při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života, aktivně a respektujícím způsobem se podílet na utváření digitálního světa a nacházet rovnováhu mezi světem digitálním a fyzickým. Digitální informace a data, zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií, tvorba digitálního obsahu, bezpečnost v digitálním prostředí, digitální vývoj a inovace.

F. SOCIÁLNÍ UČENÍ

je rozpracováno dle věkových kategorií v souladu se zákon č. 383/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění a ve znění pozdějších předpisů a další související zákony.

Plán sociálního učení pro jednotlivé věkové skupiny je určen všem pedagogickým pracovníkům k výchovné, vzdělávací a sociální práci s dětmi na rodinných skupinách.

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

- dětem do 6 let věku
- dětem od 6 do 10 let věku
- dětem od 11 do 15 let věku
- dětem od 15 do 26 let věku

Oblasti plánu sociálního učení a rozvíjení klíčových kompetencí (součást ŠVP):

- a) Osobní hygiena
- b) Oblékání, obouvání, péče o oděv a obuv
- c) Úklid, údržba domácnosti, důležité domácí práce
- d) Provoz domácnosti
- e) Základy vaření, zdravá výživa
- f) Etická (mravní), estetická a společenská výchova
- g) První pomoc, ošetřování nemocného, zdravý způsob života
- h) Rodinná, sexuální výchova
- i) Výchova k občanství
- j) Doprava, cestování, zásilky, telekomunikace
- k) Enviromentální výchova
- l) Rizikové chování – sociálně patologické jevy

Moduly vzdělávání pro jednotlivé oblasti

Předškolní věk (3–6 let)

Období poslední fáze raného dětství, kdy nejpřirozenější činností v tomto období je hra, která má neobyčejný význam pro další celkový vývoj dítěte.

Mladší školní věk (6–10 let)

Období vstupu do školy, jedná se o vývojový mezník, kdy škola zasahuje do života dítěte jako pevný a názorný systém a zároveň jako společenský činitel.

Střední školní věk (10–12 let)

Jedná se o tzv. prepubertu – přípravné období před pohlavním dozráváním, kdy v krátkém vývojovém období se zde završují změny, které se výrazně projeví v pubertě.

Starší školní věk (12–15 let)

Období tzv. puberty, které se projevuje prvními projevy pohlavní zralosti a končí tělesným dozráním. Pro tělesnou pubertu je příznačný růst prudký růst pohlavních znaků, pohybová disharmonie a snížení tělesné výkonnosti. V duševním vývoji je charakteristická citová labilita a podrážděnost. Výrazně se projevuje snaha o samostatnost a zaujímání kritického postoje ke všemu a ke všem.

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Adolescence (15–19 let)

Jedná s o období hledání vlastní identity. Dospívající si klade otázky, přemýšlí o sobě a o světě, hledá cesty, ideály, zkouší různé způsoby jednání. Tento proces se děje v součinnosti s jeho okolím: dospívající zakouší přijetí či odmítání, svoji identitu si buduje často metodou pokus – omyl.

Předškolní věk

Hrubá motorika:

- udržování rovnováhy, např. stání na jedné noze (pravá a levá), pokus o tzv. holubičku,
- běhání, včetně běhání s malými předměty, přeskoky, překážkový běh, slalomová dráha apod.
- skákání na jedné noze, chůze po čáře, zúžené ploše (patník, kladina), pozpátku
- skákání snožmo např. panáka, přeskok přes švihadlo, manipulace s míči, chytání, do náruče, do rukou
- házení, koulání, házení se spoluhráčem, házení míčku do dálky, házení na cíl

Jemná motorika:

- hry s kostkami, sestavování jednoduchých staveb
- hry s jednotlivými prsty, zavírání a otevírání dlaně, konečkem palce se postupně dotýkat konečků ostatních prstů, „hra na klavír“
- zastrkování předmětu do otvorů – skládání skládaček z papíru, obrázků, (různé typy puzzle, mozaiky)
- navlékání korálků, tkaniček do bot, nit
- přelévání vody, přesypávání, třídění drobných předmětů
- stříhání nůžkami, hry s plastelínou a jinými hmotami, modelování, kreslení tvarů
- správné držení tužky, zvládnutí kreslení postavy

Dovednosti potřebné k psaní:

- kreslení na velkém i malém papíře
- správný úchop tužky – vizuální dovednosti (rozlišování různých obrázků)
- hledání rozdílů, hledání stejných tvarů, barev, velikosti
- vizuální paměť - např. zapamatování si předmětů (Kimova hra), obrázků, událostí

Řeč a jazyk:

- názvy částí těla
- určení směru (nahoru, dolů, doleva, doprava, vedle, za tím)
- jmenovat různé předměty, zvířata, ovoce, ptáky, květiny
- pojmenovat vlastnosti věcí (horké, těžké, měkké, vysoké)

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

- najít společné vlastnosti (kočka a pes, sníh a sůl atd.)
- opačné významy (čistý - špinavý, dlouhý - krátký, nahoru - dolů, muž - žena)
- jméno, věk, bydliště, jména sourozenců
- barvy, tvary
- vyjádřit své myšlenky a potřeby, čísla do šesti až desíti, počítání, roční období, měsíce, dny v týdnu

V jednotlivých oblastech pak v konkrétních věkových kategoriích dětí usilujeme o osvojení těchto dovedností:

Osobní hygiena

3–6 let

- samostatně používá WC, samostatně používá kapesníky
- umývá si pravidelně obličej, ruce
- pravidelně 2 x denně, případně dle potřeby čistí zuby
- pravidelně si češe vlasy

7-11 let

- samostatně se sprchuje
- samostatně si myje vlasy

12-15 let

- pečuje o nehty
- používá krémy, deodoranty
- dbá o vlasy
- vykonává specifickou hygienu u chlapců a dívek

15-18 let a více

- provede kompletní manikúru
- holí se a používá kosmetiku dle pohlaví a typu pleti
- provede si složitější úpravy účesů, navštěvuje dle potřeby kosmetiku, kadeřnictví
- pravidelně pečuje o pleť, vlasy, chrup
- objasní důsledky špatné hygieny

Oblékání a obouvání

3-6 let

- pojmenuje a oblékne základní součásti oděvů a druhů obuvi
- zapne zip, knoflík
- zaváže tkaničky, zvolí správný postup při oblékání

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

7-11 let

- kompletně se oblékne, obuje – vybere oděv a obuv dle počasí
- vybere oděv a obuv dle společenské příležitosti

12-15 let

- vhodně zvolí jednotlivé části oblečení v rámci celku
- nakoupí oděv a obuv v doprovodu vychovatele

15-18 a více let

- sleduje módní trendy a objasní je ostatním dětem – vhodně zvolí módní doplňky k ošacení
- vybere oděv a obuv dle materiálu a ceny
- uváže kravatu
- samostatně nakoupí oděv a obuv

Péče o oděv a obuv

3–6 let

- vhodně dle materiálu a podmínek skladuje oděv a obuv
- čistí obuv za pomoci druhé osoby

7-11 let

- čistí obuv čistícími prostředky a uklízí obuv do botníku
- pečuje o ošacení a uklízí prádlo do skříní a prádelníků
- přišije knoflík, poutko apod. - ručně vypere drobné ošacení a usuší prádlo

12-15 let

- vyhledá opravnu obuvi a vysvětlí druh opravy, posoudí ceny oprav
- kompletně pečuje o obuv
- vykoná drobné opravy šitím
- vypere oděvní součásti s dohledem – vyhledá čistírnu, posoudí ceny za čištění
- samostatně zabalí oděvní součásti do zavazadla dle délky a typu pobytu mimo DD
- žehlí méně náročné druhy prádla

15-18 a více let

- vypere prací a avivážní prostředky
- vysvětlí údaje výrobců na oděvech
- pojmenuje textilní materiály
- obsluhuje automatickou pračku
- žehlí všechny druhy prádla, odstraní skvrny
- dlouhodobě skladuje oděvy a obuv

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253

příspěvková organizace

Provoz domácnosti

7-11 let

- rozdělí funkcí v rodině, základní povinnosti z hlediska provozu

12-15 let

- vyjmenuje příjmy domácnosti
- vyjmenuje výdaje domácnosti (stanoví důležitost jednotlivých položek)
- objasní nutnost rovnováhy mezi příjmy a výdaji

15-18 a více let

- vyjmenuje nezbytné doklady k domácnosti (nájemní smlouva)
- vyjmenuje způsoby získání bytu (nájem, koupě, prodej, výměna, ceny nemovitostí, půjčky)
- vysvětlí pojem hypotéky, banka, zavedení účtu, objasní výhody a rizika
- sestaví rodinný rozpočet, vysvětlí potřebu plánování
- objasní nutnost pojištění domu, domácnosti, zajištění bezpečnosti
- prakticky ovládá styk s peněžními ústavy (výběr peněz z bankomatu, kontakt se zaměstnanci spořitelny, komerčních bank, ochrana platební karty, mobilní telefon)
- vyjmenuje služby spojené s užíváním bytu (inkaso, nájem) a objasní nutnost jejich placení
- popíše základní vybavení domácnosti
- objasní nebezpečí půjček u neověřených nebankovních institucí

Úklid, údržba domácnosti, základní domácí práce

3-6 let

- uloží hračky, knížky, osobní věci

7-11 let

- utírá prach, zametá místnost, venkovní prostory
- obsluhuje vysavač
- ustele a upraví lůžko
- umyje bílé nádobí a ukládá ho do kuchyňské linky
- vyčistí umyvadla a WC
- vynáší odpadky

12-15 let

- umyje podlahu, udržuje povrch nábytku
- popíše využití základních čisticích prostředků
- pečuje o květiny
- převléká ložního prádla

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

- volí vhodné nářadí k jednotlivým pracovním úkonům
- kleště, šroubovák
- samostatně uklízí venkovní prostory

15-18 a více let

- provádí kompletní údržbu hygienického zařízení
- myje okna, uklízí kuchyň, pečuje o nábytek a koberce
- pere a čistí bytové textilie
- maluje, uklízí po malířích
- vyhledá vybrané závady v domácnosti a odstraní je nebo popíše, jak zajistí jejich odstranění
- obsluhuje běžné domácí přístroje
- vyjmenuje škůdce v domácnosti a popíše možnosti jejich hubení

Nemoc, ošetřování nemocného, životospráva

3–6 let

- popíše své bolesti vychovateli

7-11 let

- změří si teplotu, použije vhodnou náplast
- vyjmenuje nejčastější dětské nemoci a příznaky
- aplikuje předepsané léky
- vytočí telefonní číslo první pomoci

12-15 let

- popíše prostředky a zásady první pomoci
- ošetří drobná poranění
- předvede přepravu zraněného, ohlásí nehodu
- rozpozná příznaky alergií
- objasní negativní účinky návykových látek
- riziko pohlavních chorob, prevence AIDS

15-18 a více let

- vyjmenuje příznaky běžných chorob
- popíše způsoby aplikace běžných léčiv
- objasní termín – alternativní medicína
- vyjmenuje způsoby tišení bolesti
- zvolí první pomoc při vážných poraněních (hrudník, páteř, břicho, el. proud, otrava)
- pečuje o nemocného
- porovná služby zdravotních pojišťoven

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Rodinná a sexuální výchova

3–6 let

- vyjmenuje členy rodiny
- objasní vztahy dětí k rodičům a vztahy uvnitř rodiny
- popíše základní rozdíly z hlediska pohlaví jedince

7-11 let

- vyjmenuje funkce členů rodiny
- role matky a otce
- objasní vzájemné vztahy mezi členy širší rodiny
- citové vazby
- vyjmenuje práva a povinnosti dětí v rámci rodiny
- popíše základy lidské anatomie
- objasní základní poznatky lidské sexuality

12-15 let

- popíše pubertu a její psychické projevy
- objasní způsob oplození, vývoj plodu, porod
- objasní projevy dospívání (menstruace, poluce, masturbace, pohlavní styk)
- rozliší význam lásky a sexuality
- rozliší podrobnější anatomické rozdíly mezi mužem a ženou pečuje o pohlavní orgány
- popíše vývoj jedince od narození, péči o novorozence
- objasní způsoby zabezpečení základních potřeb rodiny
- rozliší funkční a dysfunkční rodinu
- objasní pojmy – rodina a společnost

15-18 a více let

- vysvětlí důležitost výběru vhodného partnera
- popíše milenecké vztahy, právní výhody manželství
- popíše důležitost dobrých vztahů mezi manželi (láska, důvěra, tolerance, odpovědnost)
- plánované rodičovství, antikoncepce
- vysvětlí důvody selhání manželství, rozvodu
- popíše těhotenství, porod, péči o dítě
- objasní úmrtí v rodině, pohřeb, dědictví
- vysvětlí termíny – promiskuita, homosexualita, heterosexualita
- vysvětlí termíny – sexuální deviace
- objasní výhody manželského a předmanželského poradenství
- zdůvodní nutnost pravidelných lékařských prohlídek, význam antikoncepce

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Základy vaření, zdravá výživa

3–6 let

- pojmenuje jednotlivé druhy ovoce a zeleniny a ostatní potraviny a zařadí ke zdravým a nezdravým
- rozliší nápoje

7–11 let

- vyjmenuje a vysvětlí použití základních nástrojů vaření
- nakoupí základních druhů potravin včetně posouzení ceny
- zvolí vhodný způsob skladování jednotlivých potravin
- vykonává základní činnosti s kuchyňskými nástroji
- namazat chléb, rozkrájet housku, oloupat ovoce, očistit a nakrájet zeleninu apod.
- uvaří čaj, kakao, polévku ze sáčku, ohřeje párky, připraví pomazánku
- rozezná zdraví prospěšné základní suroviny

12–15 let

- vhodným způsobem manipuluje s kuchyňským nářadím a přístroji
- obsluhuje základní vybavení kuchyně
- popíše správné způsoby skladování potravin, záruční lhůty
- plánuje nákupy
- vykonává praktické činnosti s nástroji a přístroji pod dohledem (krájení potravin, jednoduché vaření – vejce, těstoviny, brambory, rýže)
- připraví občerstvení (jednoduchý moučník, zeleninový salát)

15–18 a více let

- zvolí správné druhy potravin, surovin, koření k přípravě zvolených pokrmů
- posoudí složení potravin, přínos pro organismus
- manipuluje bezpečně a účelně s kuchyňským nářadím a přístroji
- sestaví domácí jídelníček, kombinaci jídel
- porcuje, peče, dusí a smaží maso
- připraví sváteční tabuli s jednotlivými chody
- objasní negativní účinky nezdravé výživy, diety

Doprava, cestování, zásilky, telekomunikace

3–6 let

- rozliší základní dopravní prostředky

7–11 let

- zakoupí jízdenky MHD pro stanovený cíl
- komunikuje přes telefon

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 **příspěvková organizace**

- odešle dopis

12-15 let

- zabalí a pošle balík
- orientuje se v jízdním řádu
- vede telefonní hovor
- popíše poštovní zásilky
- zakoupí jízdenky na autobus, vlak mimo obec
- zvolí správné zavazadlo
- dokáže na internetu a informačních tabulích vyhledat informace k cestování

15-18 a více let

- vyhledá slevy jízdného, skupinové a zpáteční jízdenky
- odešle spoluzavazadlo
- vyhledá požadované informace v jízdním a přepravním řádu
- porovná tarify telefonních operátorů
- vyjmenuje a porovná poštovní služby
- porovná nabídky cestovních kanceláří

Společenské chování

3-6 let

- pozdraví, poprosí, poděkuje
- ve zvolených situacích uplatňuje naučené zásady slušné chování
- chová se vhodně u stolu, ovládá zacházení s příborem
- komunikuje v kolektivu vrstevníků

7-11 let

- respektuje autoritu dospělých, nadřízených
- volí vhodné způsoby chování ve škole, na veřejnosti
- v obchodě, dopravním prostředku – pomáhá starým lidem, malým dětem
- volí vhodné způsoby konverzace, vyjadřování, dbá celkový vzhled

12-15 let

- rozlišuje mezi vhodným chováním ve společnosti (kino, divadlo, restaurace)
- aplikuje základy stolování při servírování, přátelsky konverzuje u stolu

15-18 a více let

- přiměřeně komunikuje s vrstevníky
- uplatňuje znalosti etiky chování muže a ženy ve společnosti
- přiměřeně jedná na úřadech
- uplatňuje zvládnuté základy stolování (usazení u stolu, objednávka, konzumace, zaplacení)

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

- připraví slavnostní tabuli, absolvuje taneční kurz v případě zájmu

Občanská výchova

3-6 let

- na dotaz řekne vlastní jméno, příjmení, adresu, datum a místo narození

7-11 let

- objasní termíny – obec – struktura
- vyjmenuje funkce, orgány obce, samosprávu
- vyjmenuje orgány státu, státní správy, mocenské orgány

12-15 let

- vysvětlí termín – občanství – na příkladech vysvětlí základní lidská práva
- vyjmenuje povinnosti občanů, základní právní předpisy
- objasní systém sociální péče, přehled dávek sociálního zabezpečení

15-18 a více let

- zvládne styk s orgány státní správy a samosprávy v praxi
- vyplní formuláře (dotazník, životopis, žádost)
- vyhledá potřebné informace, které se týkají pracovního poměru (zákoník práce, pracovní poměr)
- objasní termíny bydlení, ubytování, přístřeší, domov
- na praktickém příkladu vysvětlí termíny – trvalé či přechodné bydliště, povolení k pobytu, nájemce, nájemník, podnájemník, vyřídí stížnosti, reklamace

Vzdělání

12-15 let

- s pomocí vychovatelů a výchovného poradce provede volbu dalšího vzdělávání

15-18 a více let

- profesní příprava

Příprava na samostatný život:

Seznámení s tématem, připomínky, náměty – zásady samosprávy, úmluva o právech dítěte, sociální zabezpečení.

Příprava na povolání:

Rekvalifikace, uplatnění na trhu práce, hmotné zabezpečení, evidence uchazečů, jak žádat o práci, jak hledat uplatnění, návštěva Úřadu práce.

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 **příspěvková organizace**

Oblast bytové problematiky:

Jak se žádá o přidělení bytu, jiné možnosti získání bytu, vlastnictví bytů, nájmy, platby za služby, občanské soužití, alternativní řešení, azylové domy apod., návštěva Domu na půl cesty.

Zdravotní péče:

Zdravotní pojištění, léčebné pobyty, hospitalizace, první pomoc.

Obecní úřady:

Matrika, evidence obyvatel, osobní doklady – jak a kde se vyřizuje a k čemu slouží občanský průkaz, cestovní pas, řidičský průkaz, návštěva matriky a příslušného referátu magistrátu.

Sociální zabezpečení:

Důchody, přídavky na děti, sociální dávky – návštěva magistrátu, sociální odbor a OSSZ.

Vedení domácnosti:

Spoření, termínované vklady, hypotéky, úvěry, platební, kreditní karty, směnky – návštěva banky.

Přestupky, trestná činnost, práva a povinnosti občanů:

Návštěva policie ČR a Městské policie, účast na hlavním líčení u okresního soudu, návštěva věznic. Pomoc v nesnázích, linka bezpečí, prevence sociálně patologických jevů, návykové látky, gamblerství – návštěva krizového centra, návštěva nízkoprahového zařízení.

Komunikace, manželství, rodina, výchova dětí:

Základy společenského chování. Dědictví, trestní řízení, občansko-právní spory, zákoník práce.

Adolescence 15-19 let

Je obdobím hledání vlastní identity. Dospívající si klade otázky, přemýšlí o sobě a o světě, hledá cesty, ideály, zkouší různé způsoby jednání. Tento proces se děje v součinnosti s jeho okolím: dospívající zakouší přijetí či odmítání, svoji identitu si buduje často metodou pokus – omyl. Někteří mladí nemají z nejrůznějších důvodů dostatek energie, aby si našli svoji vlastní identitu, a přejmou pasivně identitu nějaké skupiny. Pokud tato skupina není příliš manipulativní a destruktivní (např. skupiny, kde se berou drogy, kde je běžné protizákonné jednání), může být důležitým místem jejich dozrávání.

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

H. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

V rámci procesu **integrace a inkluze** jsou výchovně-vzdělávací aktivity a přístup k dítěti **individuálně přizpůsobovány** s ohledem na specifické potřeby dítěte se zdravotním, sociálním a znevýhodněným omezením.

Proces probíhá ve dvou hlavních rovinách:

- **Začlenění dítěte do rodinné skupiny** v dětském domově.
- **Následná integrace do vzdělávací instituce**, která probíhá na základě dohody se zákonnými zástupci a řediteli dané školy či školského zařízení.

Systém podpory a odborné spolupráce

V průběhu integrace a péče o dítě je klíčová **úzká spolupráce**:

- s **etopedem dětského domova**
- s **odbornými zdravotnickými pracovišti** dle doporučení registrujícího pediatra
- s **pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP)**
- se **speciálně pedagogickými centry (SPC)**
- a dalšími specializovanými subjekty, jako je například **ambulantní péče střediska výchovné péče (SVP)**

Cílem tohoto komplexního přístupu je vytvoření bezpečného a podnětného prostředí, podpora individuálního rozvoje dítěte, a **minimalizace negativních dopadů jeho znevýhodnění** ve všech oblastech života.

CH. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením je v DD poskytováno:

Plné přímé zaopatření, a to:

- stravování, ubytování a ošacení,
- učební potřeby a pomůcky,
- úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělávání,
- úhrada nákladů na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud nebyla péče vyžádána osobami odpovědnými za výchovu,
- kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých ze zařízení,
- úhrada nákladů na dopravu do sídla školy.

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Dále dle rozhodnutí ředitelky mohou být dětem hrazeny:

- potřeby pro využití volného času a rekreaci,
- náklady na kulturní, uměleckou, sportovní a oddechovou činnost,
- náklady na soutěžní akce a rekreace,
- náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu (DD hradí pouze cestu k osobám odpovědným za výchovu, cestu zpět hradí osoby odpovědné za výchovu).

V době, kdy je pobyt dítěte v zařízení přerušen (§ 23 ods.1 písm. a, zákon č. 109/2002 Sb.) poskytují dítěti plné zaopatření osoby, u nichž dítě pobývá.

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Personální zabezpečení DD je realizováno pedagogickými a nepedagogickými pracovníky. Na výchově dětí se přímo či nepřímo, podílí všichni zaměstnanci DD. Činnost DD koordinuje a řídí ředitelka dětského domova. Pedagogičtí pracovníci DD vychovávají a vzdělávají děti v souladu s cíli výchovy a vzdělávání stanovenými zákonem č. 109/2002 Sb., v platném znění, ve znění pozdějších předpisů a dalšími právními předpisy. Výchozím materiálem pro edukaci dětí je Školní vzdělávací program a Roční plán výchovně vzdělávací činnosti.

Pedagogičtí pracovníci DD (§ 2 a 16 zákona 563/2004 Sb. a § 18 zákona 109/2002 Sb.) vykonávají výchovnou, pedagogickou, psychologickou a speciálně pedagogickou činnost s dětmi podle své odbornosti. Pedagogickým pracovníkem může být pouze osoba s pedagogickou odborností, psychicky způsobilá, s čistým trestním rejstříkem.

Ředitelka (1)

Zástupce ředitele pro pedagogický úsek (1)

Speciální pedagog – Etoped (1)

Pedagogové – vychovatelé (8)

Denní vychovatelka (1)

Nepedagogičtí pracovníci DD (§ 19 zákona 109/2002) vykonávají jinou než pedagogickou činnost podle náplně práce stanovenou ředitelkou zařízení.

Zástupce ředitele pro ekonomický, správní a sociální úsek (statutárního orgánu) (1)

Ekonomický a správní úsek (1)

Personalistka a mzdová účetní, vedoucí ŠJ (1)

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Kuchařky (2)

Technický pracovník, správce budov (1)

Bezpečnostní pracovníci – noční pracovníci (4)

Rozsah práce jednotlivých zaměstnanců je dán náplní práce.

V pracovní době nepřítomnou ředitelku zastupuje její zástupce ředitele (statutárního orgánu) v plném rozsahu pravomocí a odpovědností.

DD a ŠJ Lichnov 253 věnuje **maximální pozornost** spolupráci se zákonnými zástupci dětí a spolupráci s jinými příbuznými dětí, s pěstouny, hostiteli či jinak blízkými lidmi dětí (dále jen s jinými osobami) umístěných v zařízení.

Spolupráce s osobami odpovědnými za výchovu se vždy musí odehrávat **na bázi rovnocenného partnerství**.

J. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Dětský domov a Školní jídelna Lichnov 253 hospodaří se svěřeným majetkem a finančními prostředky v souladu s platnými právními předpisy a vnitřními pravidly hospodaření.

Finanční prostředky pocházejí zejména z těchto zdrojů:

- prostředky z rozpočtu zřizovatele, MŠMT
- účelové dotace,
- peněžité dary od fyzických a právnických osob (včetně zahraničních darů),
- Projektovou činností
- úhrady získané splacením pohledávek,
- vlastní fondy dětského domova.

Dětský domov **neprovozuje doplňkovou činnost**, je oprávněn **nabývat do vlastnictví pouze takový majetek, který je nezbytný k zajištění činností**, pro něž byl zřízen.

K. BOZP

Naše zařízení spolupracuje s **externí firmou** na základě mandátní smlouvy, jejímž předmětem je **zajišťování požadavků a potřeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO)**.

Firma vykonává svoji činnost v úzké spolupráci s osobou pověřenou ředitelkou zařízení, a zajišťuje zejména následující činnosti:

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

- vyhledávání, zjišťování a přijímání opatření v oblasti BOZP a PO,
- identifikace možných nebezpečí a vyhodnocování rizik souvisejících s provozem a činnostmi zařízení,
- pravidelné prověrky BOZP a PO,
- zpracování a průběžná aktualizace povinné dokumentace v souladu s platnou legislativou,
- poradenská a kontrolní činnost,
- pravidelné školení zaměstnanců v oblasti BOZP, PO a poskytování první pomoci.

Ve smyslu platné legislativy má zařízení uzavřenou smlouvu s **poskytovatelem pracovnělékařských služeb (PLS)** – konkrétním lékařem.

Umístěné nezletilé i zletilé osoby jsou pravidelně **prokazatelně seznamovány** se zásadami bezpečnosti a prevencí rizik, a to:

- bezprostředně po přijetí do zařízení,
- všeobecně na počátku školního roku (cvičná kuchyně, multifunkční hřiště, tělocvična, trampolína, ...),
- opakovaně v průběhu roku dle potřeb,
- před prázdninami, výlety, pobyty aj. příchozími akcemi, činnostmi a mimořádnými událostmi během roku (Silvestr, letní koupání apod.).

Případné úrazy dětí jsou řešeny v souladu s platnou legislativou a interní Směrnicí o zajištění správného postupu při úrazu dětí umístěných v DD a ŠJ Lichnov 253 vydané ředitelkou zařízení.

L. AUTOEVALUACE

Hlavním cílem autoevaluace dětského domova je zhodnocení stavu **kvality práce**, ověřování **kvality plnění školního vzdělávacího programu** a všech **podmínek**, v nichž je realizována pedagogická činnost.

Zhodnocení kvality práce se opírá o **standardy kvality péče** o děti ve školských zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče. Dětský domov a Školní jídelna Lichnov 253 má vytvořené podmínky pro pravidelnou intervizi svých pracovníků, zároveň zajišťuje přístup pracovníků k supervizi vykonávané externím, nezávislým a kvalifikovaným odborníkem.

Dále má definovány postupy pro pravidelné hodnocení a kontrolu pracovníků a týmů a zároveň brání zneužití moci a postavení pracovníků vůči dětem nebo osobám odpovědným za výchovu (ETICKÝ KODEX).

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

Vnitřní hodnocení zařízení (autoevaluace) je prováděna v následujících krocích:

- definování oblasti činností důležitých pro zařízení
- stanovení očekávání v cílech zařízení
- vytipování efektivních kritérií a sledovaných jevů
- vypracování autoevaluační zprávy
- stanovení úkolů a opatření

Časový harmonogram: Autoevaluace zařízení 1x ročně po ukončení školního roku s hodnotící zprávou.

Výsledky dosažené úrovně klíčových kompetencí budou využity při vypracovávání:

- čtvrtletního hodnocení dětí
- hodnocení PROD v polovině a na konci školního roku
- autoevaluaci zařízení

DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, LICHNOV 253 příspěvková organizace

ZÁVĚR

Pedagogičtí pracovníci a děti se ve svém chování, jednání, právech a povinnostech **řídí** těmito **předpisy a dokumenty**:

- vnitřním řádem (VŘ) dětského domova,
- specifikacemi uvedenými v přílohách VŘ, které jsou dětem srozumitelně přiblíženy,
- platnou legislativou vztahující se na zařízení pro výkon ústavní výchovy (např. zákony, vyhlášky, nařízení vlády),
- případně dalšími interními a metodickými dokumenty, s nimiž byli všichni prokazatelně seznámeni.

Tento vzdělávací program může být měněn a doplňován podle specifických potřeb dětí a podmínek zařízení.

Dokument je platný i účinný od 01. 09. 2025

Mgr. Lucie Škarpová, ředitelka